

- [2] SHEEHY, E. P. et al.: Guide to reference books. 9. ed. Chicago IL, American Library Association, 1976. XIV–XV.
- [3] HIGGINS, G.: Printed reference materials. London, The Library Association, 1980. XXXI–XXXVIII.
- [4] TAGUE, J.–BEHESHTI, J.–REES-POTTER, L.: The law of exponential growth: evidence, implications and forecasts. = *Library Trends*, 30. köt. 1981. p. 125–145.
- [5] MAY, K. O.: Growth and quality of the mathematical literature. = *ISIS*, 59. köt. 1968. p. 363–371.
- [6] RESCHER, N.: Scientific progress. Pittsburgh, PA. University of Pittsburgh Press, 1978.
- [7] RUBIN, M. R.–HUBER, M. T.: The knowledge industry in the United States 1960–1980. Princeton, N. J. Princeton University Press, 1986.
- [8] STAFFORD, A. B.: Is the rate of invention declining? = *American Journal of Sociology*, 57. köt. 1952. p. 539–545.
- [9] BRUER, J. T.: The search for quality information: schistosomiasis literature. = K. S. Warren, ed. *Selectivity in information systems: survival of the fittest*. New York, Praeger, 1985. p. 144–153.
- [10] BONITZ, M.: Evidence for the invalidity of the Bradford law for the single scientist. = *Scientometrics*, 2. köt. 1980. p. 203–214.
- [11] STAM, D. H.: Concluding unscientific postscript: reflections selectivity from a nontechnical perspective. = K. S. Warren, ed. *Selectivity in information systems: survival of the fittest*. New York, Praeger, 1985. p. 166–170.
- [12] GARVEY, W. D.: *Communication: the essence of science*. Oxford, Pergamon, 1979.
- [13] WILSON, P.: *Second-hand knowledge: an inquiry into cognitive authority*. Westport, C. T. Greenwood Press, 1983.
- [14] BOYCE, B. R.–WALLACE, D. P.: In defense of ignorant drive. = *American Libraries*, 18. köt. 1987. p. 652–660.
- [15] WILLIAMSON, J. W.: *Improving medical practice and health care: a bibliographic guide to information management in quality assurance and continuing education*. Cambridge, MA, Ballinger, 1977.
- [16] CARROLL, B.–MASKEWITZ, B. F.: Information analysis centers. = *Annual Review of Information Science and Technology*, 15. köt. 1980. p. 147–189.
- /NEILL, S. D.: The information analyst as a quality filter in the scientific communication process. = *Journal of Information Science*, 15. köt. 1. sz. 1989. p. 3–12./

(Trébits Gyuláné)

Az Electronic Yellow Pages adatbázis

Szükség lenne házmesteri vagy háztakarító szolgáltatásra Los Angeles körzetében? Hány kondicionáló klub található Alabamában? Alaszkában hol lehetne Chevrolet autót vásárolni? Melyik a legkisebb karosszériajavító műhely lakóhelyünk közelében? Létezik-e valóban egy ZZZZ Inn nevű motel valahol az Egyesült Államokban?

Ilyen és hasonló jellegű kérdésekre a választ online kereséssel a *D&B – Dun's Electronic Yellow Pages* elnevezésű átfogó adatbázisból kaphatjuk meg. Ez az adatbázis az USA bármilyen típusú és nagyságú cégeinek szakmai mutatója.

Előttörténet

Az Electronic Yellow Pages (EYP = elektronikus sárga lapok) adatbázis az amerikai regionális telefonkönyvek és nyomtatott szakmai útmutatók online kereshető, számítógépes változata. (A helyi telefonkönyvek szakmai útmutatója hagyományosan a kötetek tekintélyes részét kitevő sárga lapokból áll, amelyek az Európánál sokkal részletesebben tartalmazzák a körzet valamennyi szolgáltatójának, üzletének, orvosi rendelőjének, ügyvédi irodájának, szállodájának, éttermének stb. friss adatait. Innen az elnevezés. – A ref.)

Az EYP adatbázis eredetileg tíz "üzletkategóriát" különböztetett meg, amelyeket a keresést segítő összesített index egészített ki. Ezek külön-külön adatbázisokban vagy állományokban voltak kereshetők. Az adatbázist megvásárló Dun's vállalat és a Dialog szolgáltatóközpont jó két évvel ezelőtt a tíz

kategóriát tartalmazó állományokat egyetlen nagy adatbázisba egyesítette, ez lett a DIALOG rendszer 515-ös számú adatállománya. Ez a lépés tekinthető az EYP leglényegesebb tökéletesítésének az utóbbi időszakban. Az immár több mint 8 milliányi rekordot tartalmazó egyesített EYP-ben a keresés egyszerűbb, gyorsabb és olcsóbb lett, az eredménye pedig sokkal teljesebb, mint korábban. Újabban bevezették a márkanév szerinti keresést is.

Az adatbázis rekordjai

Az EYP rekordok rövidek (lásd 1. ábra). Egyszerű alapinformációkat tartalmaznak a cégről, kiegészítve azokat ipar- vagy szolgáltatási ág kódokkal és megnevezésekkel, valamint földrajzi adatokkal és a befogadó település lakosság számával. Nincsenek benne értékesítési adatok, a vállalati vezetők neve vagy a tulajdonviszonyra vonatkozó adatok sem – az EYP adatbázisnak ugyanis nem ez a rendeltetése. Fő célja egy szolgáltató vagy egy vállalat létének igazolása és a kapcsolat felvételéhez szükséges adatok (cím, telefon) kikeresése. Emellett a létező adatmezők felhasználásával egyéb keresések is végezhetők, pl. földrajzi adatok szerint, ipar- (szolgáltatási) ág szerint. Az EYP adatbázis több adatot tartalmaz, mint a nyomtatott sárga lapok.

Mire jó az EYP adatbázis?

Az EYP legnagyobb előnye a többi hasonló céginformációs mutató adatbázissal szemben. *rendkívüli teljessége* (persze az USA-ra korlátozva. – A ref.). Az

11/5/1
3307993 DMI RECORD AVAILABLE IN FILE 516
SCHOTT INVESTMENT CO INC
SCHOTT INC
9292 MONTGOMERY RD
CINCINNATI, OH 45242

TELEPHONE: 513-891-7200

COUNTY: HAMILTON SMSA: 121 (CINCINNATI,O-KY-IND)

INDUSTRY GROUP: RETAIL

PRIMARY SIC:
5511A CAR DEALERS - NEW & USED

THIS IS A(N):
CORPORATION
BRANCH LOCATION

D-U-N-S NUMBER	09-987-3549
TRADEMARK(S):	Chevrolet
NUMBER OF EMPLOYEES:	E (20-49)
CITY POPULATION:	8 (250,000-499,999)

1. ábra A Dun's Electronic Yellow Pages adatbázis (DIALOG 515-ös állomány) egy mintarekordja

igen kis szervezetek és a nagy cégek kis egységei is helyet kapnak benne. A rekordok több mint fele (kb. 4,7 millió) a tíznél kisebb létszámú szervezetekre vonatkozik. Sok esetben az EYP az egyetlen információforrás a vidéki, lakott területeken kívüli kis szolgáltatókról.

A nagyfokú teljesség mellett a Dun's adatbázis-készítő *ötjegyű SIC-kódokat* (Standard Industry Codes = amerikai ipari és szolgáltatási termékkódok) használ a szokásos négyjegyűek helyett. Ez jelentősen bővíti az ágazat szerinti keresés mélységét; pl. a SIC 7394 kód (készülékberleti és -kölcsonzó szolgálatok) alatt 18 további (betűjeles) osztás található, amellyel részletezhető a különféle bérelhető berendezések, készülékek jellege, a házi vendéglátás eszközeitől a vontatható lakóházakig. A földrajzi kódok a régió pontos körülhatárolását teszik lehetővé (akár irányítószámok szerint is).

A SIC-kódok és a földrajzi adatok kombinálása teszi lehetővé az egy adott helyen levő, adott profilú vállalatok, üzletek, szolgáltatók azonosítására irányuló kérdések megválaszolását. Ehhez még a szervezet nagyságára jellemző, az alkalmazottak száma kategóriáit kifejező kódot (pl. 10-99 létszámú szervezet) is hozzátehetünk. Így az EYP támpontot ad azoknak a vállalkozóknak, akik valahol új üzletet/szolgáltatást kívánnak nyitni, és ismerni akarják a konkurenciát.

Az EYP orvosok, pszichológusok rendelői, ügyvédek, mérnökök, ingatlanközvetítők irodái stb. adatait is tartalmazza. Nem üzleti szervezetek is vannak benne, mint pl. a veteránok szövetsége, a szakszervezetek, a szociális intézmények, a vallási közösségek neve, címe (az Üdvhadsereg helyi szervezetei is). Hiányoznak viszont az oktatási intézmények és a kormányzati szervek, hivatalok.

Mennyibe kerül?

Az EYP adatbázis keresési óradíja 72 dollár/óra, valamivel olcsóbb a többi üzleti adatbázisénál. Az a kérdés, hogy "hány gyorsbűfé van St. Paul városában?", egy-két dollárért megválaszolható. Ha ezeket át is akarjuk futni, és közülük néhány címet is ki akarunk nyomtatni, kb. 5 dollárba kerül. Ha részletesebb adatokra van szükségük, több címmel, vagy bonyolultabb a kérdés, akkor persze a költségek nőnek. Egy vállalat nevének és regisztrálási számának a kinyomtatása 0,10 dollárba kerül, egy teljes rekord nyomtatási ára 0,30 dollár. (Ehhez hozzászámítandó a távközlés költsége is. - A ref.)

Vállalatnevek

Az EYP fő hiányossága, hogy a cégnevek nem egységes írásmóddal kerülnek be az adatbázisba, hiányzik a *cégnévszabályozás*. Például az IBM (International Business Machines) hétféle írásmóddal található meg (ahogy az egyes fióküzemeket és irodákat a helyi szakmai útmutatók önkényesen rövidítették a bevitelkor).

Az EYP nem alkalmas arra, hogy egy vállalat, szolgáltatólánc valamennyi helyi egységét, telepét, irodáját, üzemet kikeressük belőle. Erre más adatbázisok valók. Azt viszont legalább elvárnánk, hogy egyetlen név bevitelével valamennyi olyan rekord megjelenjen, amelyben ez a név szerepel, s így gyorsan megtalálhatnánk a helyes vállalatnevet. Sajnos, ennek a várakozásnak az EYP jelenleg nem tud eleget tenni.

A vállalatnevekkel kapcsolatos probléma nagyon bosszantó, különösen mert időrabló, drágítja a keresést. Ezentúl azonban a keresők nem lehetnek biztosak abban, hogy minden céget vagy részegységet megtalálnak, amit keresnek.

Másik hiba, hogy egyazon cég egynél *többször* is bekerülhet az adatbázisba. Vannak rekordok, amelyek ha nem is teljesen azonosak, de annyira hasonlóak, hogy felmerülhet a gyanú, hogy egyazon cégről vagy egyazon egységről van szó (pl. a címek, a telefonszámok és az üzletágak azonosak, de a cégazonosító számok eltérnek). Ennek oka elírás lehet a rekord aktualizálásakor.

A Dun's adatbázis-készítő cég korábbi tíz állományát egy közösen egyesítette. Ennek a mérete viszont igényli, hogy egységes kulcsszó-jegyzéket adjanak hozzá, amellyel biztos keresőpontokat lehetne használni.

A legfontosabb a vállalatnevek jegyzéke lenne, ami nem létezik. A Dun's által kiadott nyomtatott segédletek jól használhatók, de figyelembe kellene venni, hogy egy betűhibás gépi rekord sokszor olyan, mintha nem is létezne. Igaz, az elírások korrektúrája nagy munka lenne, de megérné; ha már vállalati névjegyzék nincs.

/TAFEL, L. L.: Dun's Electronic Yellow Pages. = Database, 12. köt. 3. sz. 1989. p. 63-66./

(Roboz Péter)